

Brusel 17. března 2020
REV2 – nahrazuje oznámení
(REV1) ze dne 27. února 2018

OZNÁMENÍ ZÚČASTNĚNÝM STRANÁM

VYSTOUPENÍ SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ Z EU A PRÁVNÍ PŘEDPISY EU V OBLASTI OCHRANY SPOTŘEBITELŮ A PRÁV CESTUJÍCÍCH

Dne 1. února 2020 vystoupilo Spojené království z Evropské unie a stalo se „třetí zemí“¹. Dohoda o vystoupení² stanoví přechodné období, které končí dnem 31. prosince 2020³. Do uvedeného dne se na Spojené království a ve Spojeném království použije v plné míře právo EU⁴.

Během přechodného období budou EU a Spojené království jednat o dohodě o novém partnerství, vedoucí zejména k vytvoření oblasti volného obchodu. Není však jisté, zda do konce přechodného období taková dohoda bude uzavřena a vstoupí v platnost. Případná dohoda by nicméně vytvořila vztah, který bude z hlediska podmínek přístupu na trh velmi odlišný od účasti Spojeného království na vnitřním trhu⁵, v celní unii EU a v prostoru DPH a spotřební daně.

Všechny zúčastněné strany, a zejména hospodářské subjekty se proto upozorňují na právní stav platný po skončení přechodného období.

¹ Třetí zemí se rozumí země, která není členem EU.

² Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii (Úř. věst. L 29, 31.1.2020, s. 7) (dále jen „dohoda o vystoupení“).

³ Přechodné období může být přede dnem 1. července 2020 prodlouženo až o 1 nebo 2 roky (čl. 132 odst. 1 dohody o vystoupení). Vláda Spojeného království možnost takového prodloužení prozatím vylučuje.

⁴ S určitými výjimkami stanovenými v článku 127 dohody o vystoupení, ovšem žádná z nich není v souvislosti s tímto oznámením relevantní.

⁵ Dohoda o volném obchodu zejména nestanoví principy vnitřního trhu (v oblasti zboží a služeb), jako jsou vzájemné uznávání, zásada země původu a harmonizace. Stejně tak neodstraňuje celní formality a kontroly, včetně těch, které se týkají původu zboží a jeho vstupů, ani zákazy a omezení vztahující se na dovoz a vývoz.

1. NÁKUP ZBOŽÍ NEBO SLUŽEB SPOTŘEBITELI V EU OD OBCHODNÍKŮ USAZENÝCH VE SPOJENÉM KRÁLOVSTVÍ^{6 7}

Podle práva EU, pokud spotřebitel uzavře smlouvu s profesionálem v jiné zemi, který jakýmkoli způsobem zaměřuje své obchodní činnosti na zemi, v níž má spotřebitel bydliště, smlouva se zpravidla řídí právem země, v níž má spotřebitel své obvyklé bydliště. Je možné zvolit si jiné právo, ale tato volba nemůže spotřebitele připravit o ochranu, kterou mu poskytuje právo místa obvyklého bydliště a od níž se podle tohoto práva nelze smluvně odchýlit⁸. Na tomto základě budou soudy členských států EU⁹ nadále uplatňovat právní předpisy EU v oblasti ochrany spotřebitele i tehdy, pokud je obchodník ve Spojeném království. To zahrnuje zejména pravidla uvedená v následujících právních předpisech:

- směrnice o nekalých obchodních praktikách¹⁰,
- směrnice o právech spotřebitelů¹¹,
- směrnice o nepřiměřených smluvních podmínkách¹²,
- směrnice o prodeji spotřebního zboží a zárukách¹³,
- směrnice o označování cen¹⁴ a

⁶ Toto oznámení se nezabývá jinými praktickými aspekty přeshraničních nákupů ve třetích zemích, jako jsou např. právní předpisy EU týkající se daně z přidané hodnoty, cel a omezení dovozu.

⁷ Podrobnější popis dopadu vystoupení Spojeného království i příslušná pravidla obsažená v dohodě o vystoupení viz „*Oznámení zúčastněným stranám – Vystoupení Spojeného království z EU a právní předpisy EU v oblasti civilního soudnictví a mezinárodního práva soukromého*“.

⁸ Ustanovení čl. 6 odst. 1 a 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I) (Úř. věst. L 177, 4.7.2008, s. 6). Výjimky z tohoto obecného pravidla viz čl. 6 odst. 3 až 4 nařízení (ES) č. 593/2008.

⁹ Pokud jde o soudy Spojeného království, čl. 66 písm. a) dohody o vystoupení stanoví, že ve Spojeném království nadále platí pravidla EU týkající se smluvních závazkových vztahů v případě kolize právních řádů (nařízení (ES) č. 593/2008), pokud jde o smlouvy uzavřené před koncem přechodného období.

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách) (Úř. věst. L 149, 11.6.2005, s. 22).

¹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 64).

¹² Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách (Úř. věst. L 95, 21.4.1993, s. 29).

¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES ze dne 25. května 1999 o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží (Úř. věst. L 171, 7.7.1999, s. 12).

¹⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/6/ES ze dne 16. února 1998 o ochraně spotřebitelů při označování cen výrobků nabízených spotřebiteli (Úř. věst. L 80, 18.3.1998, s. 27).

- směrnice o souborných službách pro cesty¹⁵.

Pokud by po skončení přechodného období¹⁶ měl spotřebitel v EU podat individuální žalobu u soudu členského státu EU proti obchodníkovi s bydlištěm ve Spojeném království, vystoupení nemá žádné důsledky pro stanovení mezinárodní příslušnosti tohoto soudu pro spory vyplývající ze spotřebitelských smluv, na něž se vztahuje čl. 17 odst. 1 písm. a) až c) nařízení (EU) č. 1215/2012¹⁷, pokud obchodník zaměřil svou činnost na členský stát, v němž má spotřebitel bydliště; v těchto případech se uplatní pravidla EU pro určení soudní příslušnosti, jež umožňují spotřebiteli žalovat obchodníka v členském státě EU, v němž má spotřebitel bydliště, bez ohledu na to, zda je obchodník usazen v EU nebo třetí zemi¹⁸. V případě soudních řízení zahájených po skončení přechodného období se však uznávání a výkon rozsudku vydaného soudem členského státu EU ve Spojeném království a naopak bude řídit vnitrostátními pravidly ve Spojeném království nebo v dotčeném členském státě. Po skončení přechodného období se právo EU zajišťující dostupnost mimosoudního řešení sporů¹⁹ a usnadňující přístup k řešení sporů on-line²⁰ již nebude vztahovat na Spojené království a platforma EU pro řešení sporů on-line již nebude ve vztazích s obchodníky usazenými ve Spojeném království dostupná.

Pokud jde o veřejné vymáhání práva (např. za účelem dosažení ukončení obchodní praktiky), nařízení (EU) 2017/2394²¹ se po skončení přechodného období již nebude vztahovat na Spojené království. To znamená, že po skončení přechodného období nebudou orgány Spojeného království v případě přeshraničních nároků povinny spolupracovat podle práva EU.

Kromě toho se na Spojené království po skončení přechodného období již nadále nepoužijí právní předpisy EU poskytující některým „oprávněným

¹⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2302 ze dne 25. listopadu 2015 o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách (Úř. věst. L 326, 11.12.2015, s. 1).

¹⁶ Pokud je řízení zahájeno před koncem přechodného období, příslušnost a uznávání a výkon se řídí nařízením č. 1215/2012 (článek 67 dohody o vystoupení). To platí i v případě, kdy má k výkonu soudního rozhodnutí dojít po tomto datu.

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. L 351, 20.12.2012, s. 1).

¹⁸ Ustanovení čl. 18 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. L 351, 20.12.2012, s. 1).

¹⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU ze dne 21. května 2013 o alternativním řešení spotřebitelských sporů (Úř. věst. L 165, 18.6.2013, s. 63).

²⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 524/2013 ze dne 21. května 2013 o řešení spotřebitelských sporů on-line (Úř. věst. L 165, 18.6.2013, s. 1).

²¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2394 ze dne 12. prosince 2017 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování právních předpisů na ochranu zájmů spotřebitelů (Úř. věst. L 345, 27.12.2017, s. 1).

subjektům“ určeným členskými státy EU právo podat žalobu na zdržení se jednání v jiném členském státě²².

2. OCHRANA CESTUJÍCÍCH PROTI PLATEBNÍ NESCHOPNOSTI (SOUBORNÉ SLUŽBY PRO CESTY)

Podle práva EU pořadatelé souborných služeb pro cesty usazení v EU mají povinnost poskytnout záruky, že budou vráceny platby a bude zajištěna repatriace cestujících v případě platební neschopnosti pořadatele²³. Pořadatelé, kteří nejsou usazení v EU a kteří prodávají nebo nabízejí souborné služby pro cesty spotřebitelům v EU nebo kteří jakýmkoli způsobem zaměřují své činnosti na EU, musí rovněž v každém členském státě, v němž prodávají, poskytnout ochranu pro případ platební neschopnosti²⁴. Pokud však pořadatel usazený ve třetí zemi nenabízí souborné služby pro cesty spotřebitelům v EU a nezaměřuje své prodejní činnosti na EU (pasivní prodeje), právo EU stanovující povinnou ochranu pro případ platební neschopnosti se neuplatní.

To znamená, že v případech, kdy pořadatel se sídlem ve Spojeném království nenabízí souborné služby pro cesty v EU a nezaměřuje své prodejní činnosti na EU, se ochrana pro případ platební neschopnosti poskytovaná právem EU neuplatní v případě platební neschopnosti pořadatelů usazených ve Spojeném království, k níž dojde po skončení přechodného období.

Po skončení přechodného období se právní předpisy EU o vzájemném uznávání ochrany pro případ platební neschopnosti sjednané v souladu s požadavky domovské země pořadatele již nebudou vztahovat na ochranu pro případ platební neschopnosti uzavřenou v souladu s požadavky platnými ve Spojeném království²⁵. To znamená, že po skončení přechodného období ochrana pro případ platební neschopnosti sjednaná ve Spojeném království již nebude důkazem o souladu s požadavky týkajícími se ochrany pořadatelů souborných služeb pro cesty pro případ platební neschopnosti v souladu s článkem 17 směrnice (EU) 2015/2302.

3. PRÁVA CESTUJÍCÍCH V EU

- Cestující v letecké dopravě: Po skončení přechodného období se právní předpisy EU v oblasti práv cestujících v letecké dopravě²⁶ již nevztahují na cestující odlétající z letiště umístěného ve Spojeném království na letiště umístěné na území členského státu EU, ledaže dotčený provozující letecký dopravce je

²² Článek 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/22/ES ze dne 23. dubna 2009 o žalobách na zdržení se jednání v oblasti ochrany zájmů spotřebitelů (Úř. věst. L 110, 1.5.2009, s. 30).

²³ Viz čl. 17 odst. 1 první pododstavec směrnice (EU) 2015/2302.

²⁴ Viz čl. 17 odst. 1 druhý pododstavec směrnice (EU) 2015/2302.

²⁵ Ustanovení čl. 18 odst. 1 směrnice (EU) 2015/2302.

²⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. února 2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů (Úř. věst. L 46, 17.2.2004, s. 1).

dopravcem Unie, tj. má provozní licenci udělenou členským státem EU. Navzdory vystoupení Spojeného království z EU se tedy práva přiznaná cestujícím v letecké dopravě právem EU nadále vztahují na cestující odlétající ze Spojeného království na letiště umístěné na území členského státu EU s dopravcem Společenství. Práva přiznaná cestujícím v letecké dopravě právem EU se však nevztahují na lety dopravců třetích zemí s odletem po skončení přechodného období ze Spojeného království do EU.

Právo EU udělující zvláštní práva osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace v letecké dopravě²⁷ se již nepoužije na osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace využívající služeb obchodní letecké dopravy pro cestující, kteří po skončení přechodného období odlétají z letiště ve Spojeném království, přestupují na letišti ve Spojeném království na jiný let nebo zde přistávají. Avšak některá práva, např. pomoc poskytovaná leteckými dopravci, se nadále vztahují na cestující v letecké dopravě, kteří odlétají z letiště ve Spojeném království na letiště v EU, pokud je provozujícím leteckým dopravcem letecký dopravce Společenství²⁸.

- Cestující v lodní dopravě: Právní předpisy EU v oblasti práv cestujících v lodní dopravě²⁹ se po skončení přechodného období budou i nadále vztahovat na cestující, kteří se nalodili v přístavu v EU³⁰ nebo ve Spojeném království, za předpokladu, že se přístav vyloďení nachází v EU a přeprava je provozována dopravcem usazeným na území členského státu nebo nabízejícím služby osobní přepravy na území nebo z území členského státu („dopravce Unie“)³¹.
- Cestující v autobusové a autokarové dopravě: Právní předpisy EU týkající se práv cestujících v autobusové a autokarové dopravě³² se po skončení přechodného období budou i nadále vztahovat na cestující v linkové dopravě³³ do Spojeného

²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006 ze dne 5. července 2006 o právech osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace v letecké dopravě (Úř. věst. L 204, 26.7.2006, s. 1).

²⁸ Ustanovení čl. 1 odst. 3 nařízení (ES) č. 1107/2006.

²⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1177/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o právech cestujících při cestování po moři a na vnitrozemských vodních cestách (Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 1).

³⁰ Ustanovení čl. 2 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) č. 1177/2010.

³¹ Ustanovení čl. 2 odst. 1 písm. b) a čl. 3 písm. e) nařízení (EU) č. 1177/2010. Zvláštní pravidla se vztahují na cestující účastníci se okružních plaveb, viz čl. 2 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) č. 1177/2010.

³² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 181/2011 ze dne 16. února 2011 o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 1).

³³ Zvláštní pravidla se vztahují na cestující v příležitostné dopravě, viz čl. 2 odst. 3 nařízení (EU) č. 181/2011.

království nebo z něj, pokud se místo nástupu nebo výstupu cestujícího nachází v EU a přepravní vzdálenost podle jízdního řádu činí 250 km nebo více³⁴.

- Cestující v železniční dopravě: Právní předpisy EU týkající se práv cestujících v železniční dopravě³⁵ se skončení přechodného období budou i nadále vztahovat na služby železniční přepravy cestujících na území Unie³⁶ za předpokladu, že dotyčnému železničnímu podniku byla udělena licence v souladu s článkem 17 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru³⁷.

Obecné informace naleznete na internetových stránkách Komise věnovaných ochraně spotřebitele (<https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/>) a právům cestujících (https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/passenger-rights/index_cs.htm). Obsah těchto stránek bude v případě potřeby dále aktualizován.

Evropská komise
Generální ředitelství pro spravedlnost a spotřebitele
Generální ředitelství pro mobilitu a dopravu

³⁴ Ustanovení čl. 2 odst. 1 nařízení (EU) č. 181/2011.

³⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční dopravě (Úř. věst. L 315, 3.12.2007, s. 14).

³⁶ Ustanovení čl. 2 odst. 1 nařízení (ES) č. 1371/2007.

³⁷ Úř. věst. L 343, 14.12.2012, s. 32.